

**Erasmi a Chokier Tractatus absolutissimus de
iurisdictione ordinarii in exemptos, deque illorum
exemptione ab ordinaria iurisdictione**

Mvltis Pontificvm Decretis, Et SS. Congregationis ... Cardinalium
Declarationibus illustratus ; omnibus in iudicio Civili & foro Ecclesiastico
versantibus perquam utilis ac necessarius ; in duos tomos ab ipso Auctore
distinctus

Chokier, Érasme de

Coloniae Agrippinae, 1684

49. Executores testamentorum si sint exempti, an cogi possint ab
Ordinario ad reddendam rationem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61886](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61886)

QVAESTIO XLIX.

Executores testamentorum si sint exempti an cogi possint ab ordinario ad reddendam rationem.

SUMMARIUM.

1. Executores qualiter hic usurpentur.
2. Executio demandari potest regularibus & secularibus.
3. Regulares rationem reddere debent coram Episcopo secus in secularibus.
4. Laicus exequitur testamenta clericorum.
5. Statutum Episcopi afficit eiusmodi executores.
6. Seculares exempti rationem non reddunt coram Episcopo.
7. Quando contra privilegium emanat constitutio poenalis ea non egreditur suos terminos.
8. Concil. Trident. subijcit executores ordinarijs.

1. **P**raemitto executores latius me hic usurpare quam fecerint aliqui, nempe ut cum Felino comprehendam executores non modo actuales, sed etiam verbales, hoc est quibus à testatore data est facultas v. g. nominandi vel eligendi personas pauperum, aut alia ejusve generis verbaliter tantum explicandi *Angel. conf. 64.*
2. *late Fel. ca. si quis contra num. 2. vers. contrarium ubi allegat alios de foro compet. Pra-*
3. *mitto secundo, executionis onus demandari, aut regularibus, aut secularibus. Unde concludo regulares sive religiosos exemptos gestae executionis rationem reddere debere coram ordinario, ac ab eo puniri posse si mala gesserint tex. Clem. 1. de testa. Ang. in summa verb. executor. n. 20 Barthol. l. interdum §. ff. de iudic. Fel. c. fin. numer. 6. vers. & addo de iudic. collecta cap. Ioannes col. 3. circa fin. vers. sed quia religiosi de testa. lo. Andr. in add. ad spec. tit. de instr. edit. §. nunc aliqua vers. sed an simplex commissarius num. 45. lo. Francisci Pavin tract. de visitat. quest. 5. secunda pars num. 92. Fumus verb. executor. num. 14. Idque expolcit favor executionis testamentorum, qui tantus est ut etiam ipse Praetor, imo etiam teste Rebuffo, laicus exequatur testamenta clericorum ad pias causas, ac sibi executionem usurpet, contra clericos, personas aliquin privilegiatas *Lucas de Penna l. ana col. pen. C. de expens. studorum lib. 11. Rebuffus de sentent. provisionalib. in prefat. num. 83. & 84. Cavalcan. decis. 28. n. 45 part. 1. Quo fit ut majori ratione negligentibus executoribus id onus ad Episcopum devolvatur ad quem spectat in dioecesi munus supplendi negligentiam suorum dixi supra eod. lib. cap. 30.**
4. **4**
5. **5** Ex quibus inferitur, quod cum Episcopus hanc habeat potestatem à jure sibi attributa.

tributam, quod si quippiam statuat quod concernat ejuimodi executionem v. g. quod post annum executor privetur potestate exequendi tale statutum, afficiet regulares exemptos, ratio est, quia hoc casu executores sunt à jure subiecti ordinario, quo fit, ut ejus statutis hoc in articulo ligetur per c. 2. de maior. & obed. ca. ut animarum de constit. in 6. d. Clem. 1. de testam.

Concludo secundo, Exemptos non regulares, sed v. g. Canonicos aut clericos seculares executores, nec reddere rationes coram ordinario, nec coram eodem conveniri posse. Ita nominatim sentit glossa & doctores in Clem. 1. de testam. glo. ibid. verb. tales Cardinal. num. 12. quest. 6. dixi supra lib. 1. c. 46. num. 11. 12. & seqq.

Ratio est, quia quando contra privilegium emanat constitutio penalit, ea suos non egreditur terminos 19. Andr. Dom. cap. dispensia de rescrip. in 6. Card. ubi supra q. 6. Ang. d. num. 20. Fumus d. num. 14.

Confirmatur, quia dispositio Clementis 5. in Concilio Viennensi, in d. Clem. 1. de testam. est correctoria juris veteris, quæ proinde generaliter intelligi, nec extra casum suum extendi debet. sed restringi per legem veterem, Doct. preses in loco à ratione legis strictæ ad restrictionem legis, ubi exemplificat Matus in repet. verb. privilegio specialis fol. 373.

Adhuc, notandum Concilium Tridentinum, indistinctè constituisse Episcopos velut Apostolica autoritate delegatos executores omnium piarum dispositionum sess. 22. cap. 8. de resor.

QVÆSTIO I.

Quid si accessus sit difficilis vel periculosus ad Papam, an vigeant adhuc jura exemptionum?

SUMMARIUM.

1. Si accessus sit difficilis ad Papam cessabunt jura exemptionum. 2. Quo casu unusquisque sibi potest insinuerere.

Diximus in eadem hac materia exemptionum propter absentiam superiorum aut difficilem illorum aditum, recedi solere à communibus iuris regulis, ibique id copiose satis probavimus lib. 1. q. 1. vers. Limitanda & quest. 4. Hoc loci pro conclusione affirmativa satis sit autoritatem adduxisse Felinum atque Cardinalem istum cap. significasti num. 4. de foro compet. hunc in Clem. 1. q. 3. de officio ordinis. dum dicit à quibus non dissentit Innocentius in c. olim & in ca. ut same infracitat. dum dicit emergente tali casu, unicuique licere ius Autoritate propria dicere l. generalis C. de decernendis, lib. 20. c. 1. aut Praefor. §. si quis ff. de his que in fraud. Barth. l. creditores ubi DD. C.